

NASTAVNI PLAN I PROGRAM OŠ „DOŽA ĐERĐ“ – Gunaroš 2024/2025.

**Del.br.: 11-7-3/24
Datum: 13.09.2024.**

Direktor škole: Hermina Čikoš

Nastavni plan i program ustanove je sačinjen na osnovu sledećih dokumenata:

- Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Sl. Glasnik RS“, br. 88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023);
- Pravilnik o planu nastave i učenja za prvi ciklus osnovnog obrazovanja i vaspitanja i programu nastave i učenja za prvi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 10/2017, 12/2018, 15/2018, 18/2018, 1/2019 i 2/2020);
- Pravilnik o nastavnom planu i programu za drugi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS“, br.16/2018 i 3/2019);
- Pravilnik o nastavnom planu za prvi, drugi, treći i četvrti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja i nastavnom programu za treći razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 1/2005, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 – dr. pravilnik, 7/2011 – dr. pravilnik, 1/2013, 11/2014, 11/2016 i 12/2018);
- Pravilnik o dopuni Pravilnika o programu nastave i učenja za treći razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja (br. 110-00-000131/2022-04, od 20.07.2022. god.);
- Pravilnik o nastavnom programu za četvrti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 88/2017, 27/2018 – dr. zakon i 10/2019);
- Pravilnik o nastavnom planu za drugi ciklus osnovnog obrazovanja i vaspitanja i nastavnom programu za peti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 6/2007, 2/2010, 7/2010 - dr. pravilnik, 3/2011 - dr. pravilnik, 1/2013, 4/2013, 11/2016, 6/2017, 8/2017, 9/2017 i 12/2018);
- Pravilnik o nastavnom programu za šesti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 5/2008, 3/2011 - dr. pravilnik, 1/2013, 5/2014, 11/2016, 3/2018, 12/2018 i 3/2020);
- Pravilnik o dopunama Pravilnika o planu nastave i učenja za peti i šesti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja i programu nastave i učenja za peti i šesti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja (br. 110-00-00180/2021-04, od 04.10.2021. god.);
- Pravilnik o nastavnom programu za sedmi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 6/2009, 3/2011 - dr. pravilnik, 8/2013, 11/2016, 12/2018, 3/2019, 12/2019 i 3/2020);
- Pravilnik o dopuni Pravilnika o programu nastave i učenja za sedmi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja (110-00-00181/2021-04, od 04.10.2021. god.);
- Pravilnik o nastavnom programu za osmi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 2/2010, 3/2011 - dr. pravilnik, 8/2013, 5/2014, 11/2016, 7/2017, 12/2018, 10/2019 i 3/2020);
- Pravilnik o dopuni Pravilnika o programu nastave i učenja za osmi razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja (br. 110-00-00182/2021-04, od 04.10.2021. god.).

Elementi programa nastave i učenja su u širem obliku opisani u gore navedenim Pravilnicima.

Planovi nastave i učenja

Red. br.	A. Obavezni nastavni predmeti	1. razred		2. razred		3. razred		4. razred	
		ned.	god.	ned.	god.	ned.	god.	ned.	god.
1.	Mađarski jezik	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Srpski kao nemat. j.	2	72	2	72	3	108	3	108
3.	Engleski jezik	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Matematika	5	180	5	180	5	180	5	180
5.	Svet oko nas	2	72	2	72	-	-	-	-
6.	Digitalni svet	1	36	1	36	1	36	-	-
7.	Priroda i društvo	-	-	-	-	2	72	2	72
8.	Likovna kultura	1	36	2	72	2	72	2	72
9.	Muzička kultura	1	36	1	36	1	36	1	36
10.	Fizičko i zdravstveno vaspitanje	3	108	3	108	3	108	3	108
	Ukupno A:	22	792	22	792	24	864	23	828
	B. Izborni program								
1.	Verska nastava	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Narodna tradicija	1	36	1	36	1	36	1	36
	Ukupno B:	1	36	1	36	1	36	2	72
	Ukupno A+B:	23	828	23	828	24	864	25	900
	Oblici obrazovno-vaspitnog rada								
1.	Redovna nastava	22	792	22	792	24	864	23	828
2.	Projektna nastava	-	-	-	-	-	-	1	36
3.	Dopunska nastava	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Dodatna nastava	-	-	-	-	-	-	1	36
	Ostali oblici obrazovno-vaspitnog rada								
1.	Čas odjeljskog starešine	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Vannastavne aktivnosti	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Eksurzija	1 dan godišnje		1 dan godišnje		1 dan godišnje		1 dan godišnje	
Red. br.	A. Obavezni nastavni predmeti	5. razred		6. razred		7. razred		8. razred	
		ned.	god.	ned.	god.	ned.	god.	ned.	god.
1.	Mađarski jezik i književnost	5	180	4	144	4	144	4	136

2.	Srpski kao nemat. j.	3	108	3	108	3	108	2	68
3.	Engleski jezik	2	72	2	72	2	72	2	68
4.	Istorija	1	36	2	72	2	72	2	68
5.	Geografija	1	36	2	72	2	72	2	68
6.	Biologija	2	72	2	72	2	72	2	68
7.	Matematika	4	144	4	144	4	144	4	136
8.	Informatika i računarstvo	1	36	1	36	1	36	1	34
9.	Tehnika i tehnologija	2	72	2	72	2	72	2	68
10.	Fizika	-	-	2	72	2	72	2	68
11.	Hemija	-	-	-	-	2	72	2	68
12.	Likovna kultura	2	72	1	36	1	36	1	34
13.	Muzička kultura	2	72	1	36	1	36	1	34
14.	Fiz. i zdr.vasp.	2	72	2	72	2	72	2	68
15.	Obavezne fizičke aktivnosti	1,5	36	1,5	36	-	-	-	-
	Ukupno A:	27+1,5	972+54	28+1,5	1008+54	30+1,5	1080+54	29+1,5	986+51
	B. Izborni nastavni predmeti								
1.	Verska nastava	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Nemački jezik	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Crtanje, slikanje, vajanje (sl.akt.)	1	36	1	36	-	-	-	-
4.	Filozofija sa decom (sl. akt)	-	-	-	-	1	36	1	36
	Ukupno B:	4	144	4	144	4	144	4	136
	Ukupno A+B:	31+1,5	1116+54	32+1,5	1152+54	34+1,5	1224+54	34+1,5	1122+51
	Oblici obrazovno- vaspitanog rada								
1.	Redovna nastava	31+1,5	1116+54	32+1,5	1152+54	34+1,5	1224+54	34+1,5	1122+51
2.	Dopunska nastava	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Dodatna nastava	1	36	1	36	1	36	1	34
	Ostali oblici obrazovno- vaspitanog rada								
1.	Čas odjeljskog starešine	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Vannastavne aktivnosti	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Ekskurzija	do 2 dana godišnje		do 2 dana godišnje		do 2 dana godišnje		do 2 dana godišnje	

CILJEVI OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA SU:

- 1) obezbeđivanje dobrobiti i podrška celovitom razvoju učenika;
- 2) obezbeđivanje podsticajnog i bezbednog okruženja za celoviti razvoj učenika, razvijanje nenasilnog ponašanja i uspostavljanje nulte tolerancije prema nasilju;
- 3) sveobuhvatna uključenost učenika u sistem obrazovanja i vaspitanja;
- 4) razvijanje i praktikovanje zdravih životnih stilova, svesti o važnosti sopstvenog zdravlja i bezbednosti, potrebe negovanja i razvoja fizičkih sposobnosti;
- 5) razvijanje svesti o značaju održivog razvoja, zaštite i očuvanja prirode i životne sredine i ekološke etike, zaštite i dobrobiti životinja;
- 6) kontinuirano unapređivanje kvaliteta procesa i ishoda obrazovanja i vaspitanja zasnovanog na proverenim naučnim saznanjima i obrazovnoj praksi;
- 7) razvijanje kompetencija za snalaženje i aktivno učešće u savremenom društvu koje se menja;
- 8) pun intelektualni, emocionalni, socijalni, moralni i fizički razvoj svakog učenika, u skladu sa njegovim uzrastom, razvojnim potrebama i interesovanjima;
- 9) razvijanje ključnih kompetencija za celoživotno učenje, razvijanje međupredmetnih kompetencija za potrebe savremene nauke i tehnologije;
- 10) razvoj svesti o sebi, razvoj stvaralačkih sposobnosti, kritičkog mišljenja, motivacije za učenje, sposobnosti za timski rad, sposobnosti samovrednovanja, samoinicijative i izražavanja svog mišljenja;
- 11) osposobljavanje za donošenje valjanih odluka o izboru daljeg obrazovanja i zanimanja, sopstvenog razvoja i budućeg života;
- 12) razvijanje osećanja solidarnosti, razumevanja i konstruktivne saradnje sa drugima i negovanje drugarstva i prijateljstva;
- 13) razvijanje pozitivnih ljudskih vrednosti;
- 14) razvijanje kompetencija za razumevanje i poštovanje prava deteta, ljudskih prava, građanskih sloboda i sposobnosti za život u demokratski uređenom i pravednom društvu;
- 15) razvoj i poštovanje rasne, nacionalne, kulturne, jezičke, verske, rodne, polne i uzrasne ravnopravnosti, razvoj tolerancije i uvažavanje različitosti;
- 16) razvijanje ličnog i nacionalnog identiteta, razvijanje svesti i osećanja pripadnosti Republici Srbiji, poštovanje i negovanje srpskog jezika i maternjeg jezika, tradicije i kulture srpskog naroda i nacionalnih manjina, razvijanje interkulturalnosti, poštovanje i očuvanje nacionalne i svetske kulturne baštine;
- 17) povećanje efikasnosti upotrebe svih resursa obrazovanja i vaspitanja, završavanje obrazovanja i vaspitanja u predviđenom roku sa minimalnim produžetkom trajanja i smanjenim napuštanjem školovanja;
- 18) povećanje efikasnosti obrazovanja i vaspitanja i unapređivanje obrazovnog nivoa stanovništva Republike Srbije kao države zasnovane na znanju.

PROGRAM NASTAVE I UČENJA ZA PRVI RAZRED OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA

PROGRAMI ORIJENTISANI NA ISHODE I PROCES UČENJA

Struktura programa svih predmeta je koncipirana na isti način. Na početku se nalazi cilj nastave i učenja predmeta za prvi ciklus obrazovanja i vaspitanja. U tabeli, u prvoj koloni, definisani su predmetni ishodi za kraj prvog razreda, u drugoj koloni date su oblasti i/ili teme, a u trećoj se nalaze predmetni sadržaji. Iza tabele nalaze se preporuke za ostvarivanja nastave i učenja konkretnog predmeta pod naslovom *Uputstvo za didaktičko-metodičko ostvarivanje programa*.

Programi nastave i učenja zasnovani su na opštim ciljevima i ishodima obrazovanja i vaspitanja i potrebama i mogućnostima učenika prvog razreda. Usmereni su na proces i ishode učenja, a ne na same sadržaje koji sada imaju drugačiju funkciju i značaj. Sadržaji više nisu cilj sami po sebi, već su u funkciji ostvarivanja ishoda koji su definisani kao funkcionalno znanje učenika tako da pokazuju šta će učenik biti u stanju da učini, preduzme, izvede, obavi zahvaljujući znanjima, stavovima i veštinama koje je gradio i razvijao tokom jedne godine učenja konkretnog nastavnog predmeta. Ovako koncipirani programi podrazumevaju da ostvarenost ishoda vodi ka razvijanju kompetencija, i to kako opštih i specifičnih predmetnih, tako i ključnih.

Pregledom ishoda koji su dati u okviru pojedinih programa može se videti kako se postavljaju temelji razvoja ključnih i opštih međupredmetnih kompetencija koje želimo da naši učenici imaju na kraju osnovnog obrazovanja. Na putu ostvarivanja cilja i ishoda ključna je uloga nastavnika koji dobija značajan prostor za slobodu izbora i povezivanje sadržaja, metoda nastave i učenja i aktivnosti učenika. Orijehtacija na proces učenja i ishode briga je ne samo o rezultatima, već i načinu na koji se uči, odnosno kako se gradi i povezuje znanje u smislene celine, kako se razvija mreža pojmova i povezuje znanje sa praktičnom primenom.

Programi nastave i učenja namenjeni su, pre svega, nastavnicima koji neposredno rade sa učenicima, ali i onima koji na posredan način uzimaju učešće u obrazovanju i vaspitanju. Zato treba imati u vidu da terminologija, koja je korišćena u programima nije namenjena učenicima i treba je prilikom definisanja konkretnih nastavnih jedinica, bilo za neposredan rad sa učenicima, bilo za potrebe udžbeničkih i didaktičkih materijala, prilagoditi uzrastu učenika. Programi nastave i učenja su nastavnicima polazna osnova i pedagoško polazište za razvijanje obrazovno-vaspitne prakse: za planiranje godišnjih i operativnih planova, neposrednu pripremu za rad kao i okvir za preispitivanje prakse razvijanja planova, ostvarivanja i vrednovanja nastave i učenja kroz sopstvena promišljanja i razgovor sa kolegama.

Preporuke za planiranje obrazovno-vaspitne prakse

Obrazovno-vaspitna praksa je složena, promenljiva i ne može se do kraja i detaljno unapred predvideti. Ona se odvija kroz dinamičnu spregu međusobnih odnosa i različitih aktivnosti u socijalnom i fizičkom okruženju, u jedinstvenom kontekstu konkretnog odeljenja, konkretne škole i konkretne lokalne zajednice. Zato, umesto izraza realizovati program, bolje je reći da se na osnovu datog programa planira i ostvaruje nastava i učenje koje odgovara konkretnim potrebama odeljenja.

Rad sa učenicima prvog razreda zahteva uvažavanje njihovih uzrasnih karakteristika kao i činjenice da je to njihov prvi susret sa školom. Treba imati u vidu da su ta ista deca, sada učenici prvog razreda, u predškolskom periodu učila kroz igru, u interakciji sa socijalnim i fizičkim okruženjem. Oni imaju znanja koja su razvili u svakodnevnom životnim situacijama, umeju da izvedu različite aktivnosti, umeju nešto da naprave, neke zadatke da reše, mogu i žele da postavljaju pitanja, da saopšte ono što znaju, što su iskusili i doživeli. Ta njihova spontana iskustvena znanja treba povezivati sa naučnim znanjima koja se sadržajima školskih predmeta uvode u nastavu. U tom povezivanju moguće je i potrebno birati sadržaje i metode rada kojima se stvaraju situacije koje su pogodne da se učenik vodi kroz zonu narednog razvoja u različitim oblastima znanja i funkcionisanja. Nastava treba da obezbedi sigurnu, podsticajnu i podržavajuću sredinu za učenje u kojoj se neguje atmosfera interakcije i odnos uvažavanja, saradnje, odgovornosti i zajedništva.

Polazeći od datih predmetnih ishoda i sadržaja od nastavnika se očekuje da dati program kontekstualizuje prema potrebama konkretnog odeljenja imajući u vidu karakteristike

učenika, udžbenike i druge nastavne materijale koje će koristiti, tehničke uslove, nastavna sredstva i medije kojima škola raspolaže kao i druge resurse škole i lokalne sredine.

Prilikom planiranja nastave i učenja potrebno je rukovoditi se:

- individualnim razlikama među učenicima u pogledu načina, tempa učenja i brzine napredovanja;
- integrisanim pristupom u kojem postoji horizontalna i vertikalna povezanost unutar istog predmeta i različitih predmeta;
- participativnim i kooperativnim aktivnostima koje omogućavaju saradnju;
- prevashodno aktivnim i iskustvenim metodama nastave i učenja;
- uvažavanjem svakodnevnog iskustva i znanja koje je učenik izgradio van škole, povezivanjem aktivnosti i sadržaja učenja sa životnim iskustvima učenika i podsticanjem primene naučenog i svakodnevnom životu;
- negovanjem radoznalosti, održavanjem i podsticanjem interesovanja za učenje i kontinuirano saznavanje;
- redovnim i osmišljenim prikupljanjem relevantnih podataka o napredovanju učenika, ostvarivanju predmetnih ishoda i postignutom stepenu razvoja kompetencija učenika.

Polazeći od datih ishoda i sadržaja nastavnik najpre, kao i do sada, kreira svoj godišnji (globalni) plan rada iz koga kasnije razvija svoje operativne planove. Kako su ishodi definisani za kraj nastavne godine, nastavnik treba da ih operacionalizuje prvo u operativnim planovima, a potom i na nivou konkretne nastavne jedinice. Pri planiranju treba imati u vidu da se ishodi razlikuju. Neki se lakše i brže mogu ostvariti, ali je za većinu ishoda potrebno više vremena i više različitih aktivnosti (to se posebno odnosi na veštine).

Integrisanim pristupom nastavi i učenju sa fokusom na participativne i kooperativne aktivnosti učenika, nastavniku se preporučuje planiranje raznovrsnih metoda, pristupa i tehnika učenja i podučavanja - istraživačke, projektne, participativne, kooperativne itd.

Posebno značajna za razvijanje kompetencija i ostvarivanje ishoda je projektna nastava, koja se u današnje vreme sve više fokusira na ostvarivanje obrazovnih standarda i ishoda i, kako pokazuju rezultati najnovijih istraživanja, prati društvene promene svojom usmerenošću na razvijanje znanja i sposobnosti učenika kroz aktivnosti planiranja, istraživanja i timskog rada u okviru predmetnog i međupredmetnog povezivanja sadržaja. Pored toga, jedna od bitnih osobina savremenog pristupa projektnom radu u nastavi odnosi se na korišćenje IKT u projektnim aktivnostima što obezbeđuje efikasnije učenje i razvijanje znanja, ali i razvijanje ponašanja pravilnog i bezbednog korišćenja računara i interneta.

Projektna nastava od učenika zahteva brojne aktivnosti, među kojima su: samostalno pronalaženje informacija; sposobnost rešavanja problema; samostalno učenje; rad u grupi, saradnju; kritički odnos prema vlastitom i tuđem radu; donošenje odluka; argumentovanje; usvajanje drugačijih, novih načina rada; planiranje; poštovanje rokova i preuzimanje odgovornosti.

S obzirom na uzrast učenika prvog razreda, primereno je da se realizuju projektni zadaci gde je nastavnik glavni organizator aktivnosti, a samostalnost učenika se ispoljava u segmentima projekta gde je to moguće. Nastavnik pruža podršku svim učeničkim aktivnostima u toku projekta, a u prvom razredu često i pomoć. Povremene teškoće u komunikaciji i saradnji su očekivane jer se radi o učenicima koji su u fazi adaptacije na školu i o grupi koja se tek formira. Kultivisanje saradnje i načina na koji se komunicira u grupi su uvek važni ciljevi projektne nastave, a u prvom razredu su, može se reći, i prioritetni jer doprinose jačanju odjeljske kohezije. Takođe, tokom realizacije ovakvog oblika rada nastavnik ima mogućnost da dobro upozna učenike, njihove jače i slabije strane i da osmisli proces individualizacije za one kojima je to potrebno.

Pri planiranju nastavnik treba da definiše temu i cilj projekta, očekivane ishode, sadržaje, aktivnosti učenika, potrebna sredstva, dinamiku rada po fazama i sve što je potrebno za uspešno sprovođenje projekta. Za prvi razred, najprimereniji je polustrukturirani tip projekta gde nastavnik daje ograničen izbor tema, u velikoj meri definiše metodologiju rada i sam određuje koje će materijale dati učenicima, a koje će oni sami pronaći. Sve sadržaje treba realizovati kroz različito tematsko povezivanje u igri ili funkcionalnoj aktivnosti koja zadovoljava interesovanje i potrebe deteta na mlađem školskom uzrastu.

Preporuke za praćenje i vrednovanje obrazovno-vaspitne prakse

Praćenje napredovanja i ocenjivanje postignuća učenika, koje je u prvom razredu opisno, samo je deo praćenja i vrednovanja obrazovno-vaspitne prakse. Rezultate celokupnog praćenja i vrednovanja nastavnik uzima kao osnovu za planiranje narednih koraka u radu sa učenicima i razvijanju svoje obrazovno-vaspitne prakse.

Praćenje napredovanja i ocenjivanje postignuća učenika je formativno i sumativno i realizuje se u skladu sa *Pravilnikom o ocenjivanju učenika u osnovnom obrazovanju i vaspitanju*. Potrebno je da nastavnik kontinuirano i na primeren način ukazuje učeniku na kvalitet njegovog postignuća tako što će povratna informacija biti prilagođena, dovoljno jasna i informativna kako bi imala ulogu podsticajne povratne informacije. Povratna informacija treba da bude uvremenjena, data tokom ili neposredno nakon obavljanja neke aktivnosti; treba da bude konkretna, da se odnosi na aktivnosti i produkte učenika, a ne na njegovu ličnost i da bude pozitivno intonirana, odnosno da prvo sadrži one elemente koji su za pohvalu, a tek potom one koje bi učenik trebalo da razvija i unapređuje. Ono započinje inicijalnom procenom nivoa na kome se učenik nalazi i u odnosu na koji će se procenjivati njegov dalji tok napredovanja. Svaka aktivnost je dobra prilika za procenu napredovanja i davanje povratne informacije, a učenike treba osposobljavati i ohrabrivati da procenjuju sopstveni napredak u ostvarivanju ishoda predmeta, kao i napredak drugih učenika.

NASTAVNI PROGRAM OBRAZOVANJA I VASPITANJA ZA DRUGI RAZRED OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA

PROGRAMI ORIJENTISANI NA ISHODE I PROCES UČENJA

Struktura programa svih nastavnih predmeta je koncipirana na isti način. Na početku se nalazi cilj nastave i učenja predmeta za prvi ciklus obrazovanja i vaspitanja. U tabeli, u prvoj koloni, definisani su predmetni ishodi za kraj drugog razreda, u drugoj koloni date su oblasti i/ili teme, a u trećoj se nalaze predmetni sadržaji. Iza tabele nalaze se ključne reči sadržaja programa i preporuke za ostvarivanja nastave i učenja konkretnog predmeta pod naslovom *Uputstvo za didaktičko-metodičko ostvarivanje programa*.

Programi nastave i učenja zasnovani su na opštim ciljevima i ishodima obrazovanja i vaspitanja i potrebama i mogućnostima učenika drugog razreda. Usmereni su na proces i ishode učenja, a ne na same sadržaje koji sada imaju drugačiju funkciju i značaj. Sadržaji više nisu cilj sami po sebi, već su u funkciji ostvarivanja ishoda koji su definisani kao funkcionalno znanje učenika tako da pokazuju šta će učenik biti u stanju da učini, preduzme, izvede, obavi zahvaljujući znanjima, stavovima i veštinama koje je gradio i razvijao tokom jedne godine učenja konkretnog nastavnog predmeta. Ovako koncipirani programi podrazumevaju da ostvarenost ishoda vodi ka razvijanju kompetencija, i to kako opštih i specifičnih predmetnih, tako i ključnih.

Pregledom ishoda koji su dati u okviru pojedinih programa nastave i učenja može se videti kako se postavljaju temelji razvoja ključnih i opštih međupredmetnih kompetencija koje želimo da naši učenici imaju na kraju osnovnog obrazovanja. Ta potreba da se obrazovanje i vaspitanje usmere ka razvijanju kompetencija bio je jedan od razloga uvođenja i projektne nastave kao oblika obrazovno-vaspitanog rada. Projektna nastava se u današnje vreme sve više fokusira na ostvarivanje obrazovnih

standarda i ishoda i, kako pokazuju rezultati najnovijih istraživanja, prati društvene promene svojom usmerenošću na razvijanje znanja i sposobnosti učenika kroz aktivnosti planiranja, istraživanja i timskog rada u okviru predmetnog i međupredmetnog povezivanja sadržaja. Pored toga, jedna od bitnih osobina savremenog pristupa projektnom radu u nastavi odnosi se na korišćenje IKT u projektnim aktivnostima što obezbeđuje efikasnije učenje i razvijanje znanja, ali i razvijanje ponašanja pravilnog i bezbednog korišćenja računara i interneta. Detaljnije preporuke za planiranje i ostvarivanje projektne nastave date su u poglavlju 7 - *Uputstvo za realizaciju projektne nastave*.

Na putu ostvarivanja cilja i ishoda ključna je uloga nastavnika koji dobija značajan prostor za slobodu izbora i povezivanje sadržaja; metoda, postupaka i tehnika nastave i učenja i aktivnosti učenika. Orijehtacija na proces učenja i ishoda briga je ne samo o rezultatima, već i načinu na koji se uči, odnosno kako se gradi i povezuje znanje u smislene celine, kako se razvija mreža pojmova i povezuje znanje sa praktičnom primenom.

Programi nastave i učenja namenjeni su, pre svega, nastavnicima koji neposredno rade sa učenicima, ali i onima koji na posredan način uzimaju učešće u obrazovanju i vaspitanju. Zato treba imati u vidu da terminologija, koja je korišćena u programima nastave i učenja, nije namenjena učenicima i treba je prilikom definisanja konkretnih nastavnih jedinica, bilo za neposredan rad sa učenicima, bilo za potrebe udžbeničkih i didaktičkih materijala, prilagoditi uzrastu učenika. Programi nastave i učenja su nastavnicima polazna osnova i pedagoško polazište za razvijanje obrazovno-vaspitne prakse: za planiranje godišnjih i operativnih planova, neposrednu pripremu za rad kao i okvir za preispitivanje prakse razvijanja planova, ostvarivanja i praćenja i vrednovanja nastave i učenja kroz sopstvena promišljanja, razgovor sa kolegama itd.

Obrazovno-vaspitna praksa je složena, promenljiva i ne može se do kraja i detaljno unapred predvideti. Ona se odvija kroz dinamičnu spregu međusobnih odnosa i različitih aktivnosti u socijalnom i fizičkom okruženju, u jedinstvenom kontekstu konkretnog odeljenja, konkretne škole i konkretne lokalne zajednice. Zato, umesto izraza realizovati program, bolje je reći da se na osnovu datih programa planira i ostvaruje nastava i učenje koje odgovara konkretnim potrebama odeljenja.

SVRHA, CILJEVI I ZADACI PROGRAMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Svrha programa obrazovanja

- Kvalitetno obrazovanje i vaspitanje, koje omogućava sticanje jezičke, matematičke, naučne, umetničke, kulturne, zdravstvene, ekološke i informatičke pismenosti, neophodne za život u savremenom i složenom društvu.
- Razvijanje znanja, veština, stavova i vrednosti koje osposobljavaju učenika da uspešno zadovoljava sopstvene potrebe i interese, razvija sopstvenu ličnost i potencijale, poštuje druge osobe i njihov identitet, potrebe i interese, uz aktivno i odgovorno učešće u ekonomskom, društvenom i kulturnom životu i doprinos demokratskom, ekonomskom i kulturnom razvoju društva.

Ciljevi i zadaci programa obrazovanja su:

- razvoj intelektualnih kapaciteta i znanja dece i učenika nužnih za razumevanje prirode, društva, sebe i sveta u kome žive, u skladu sa njihovim razvojnim potrebama, mogućnostima i interesovanjima;
- podsticanje i razvoj fizičkih i zdravstvenih sposobnosti dece i učenika;

- osposobljavanje za rad, dalje obrazovanje i samostalno učenje, u skladu sa načelima stalnog usavršavanja i načelima doživotnog učenja;
- osposobljavanje za samostalno i odgovorno donošenje odluka koje se odnose na sopstveni razvoj i budući život;
- razvijanje svesti o državnoj i nacionalnoj pripadnosti, negovanje srpske tradicije i kulture, kao i tradicije i kulture nacionalnih manjina;
- omogućavanje uključivanja u procese evropskog i međunarodnog povezivanja;
- razvijanje svesti o značaju zaštite i očuvanja prirode i životne sredine;
- usvajanje, razumevanje i razvoj osnovnih socijalnih i moralnih vrednosti demokratski uređenog, humanog i tolerantnog društva;
- uvažavanje pluralizma vrednosti i omogućavanje, podsticanje i izgradnja sopstvenog sistema vrednosti i vrednosnih stavova koji se temelje na načelima različitosti i dobrobiti za sve;
- razvijanje kod dece i učenika radoznalosti i otvorenosti za kulture tradicionalnih crkava i verskih zajednica, kao i etničke i verske tolerancije, jačanje poverenja među decom i učenicima i sprečavanje ponašanja koja narušavaju ostvarivanje prava na različitost;
- poštovanje prava dece, ljudskih i građanskih prava i osnovnih sloboda i razvijanje sposobnosti za život u demokratski uređenom društvu;
- razvijanje i negovanje drugarstva i prijateljstva, usvajanje vrednosti zajedničkog života i podsticanje individualne odgovornosti.

NASTAVNI PROGRAM OBRAZOVANJA I VASPITANJA ZA TREĆI RAZRED OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA

PROGRAMI ORIJENTISANI NA ISHODE I PROCES UČENJA

Struktura programa svih nastavnih predmeta je koncipirana na isti način. Na početku se nalazi cilj nastave i učenja predmeta za prvi ciklus obrazovanja i vaspitanja. U tabeli, u prvoj koloni, definisani su predmetni ishodi za kraj trećeg razreda, u drugoj koloni date su oblasti i/ili teme, a u trećoj se nalaze predmetni sadržaji. Iza tabele nalaze se ključne reči sadržaja programa i preporuke za ostvarivanja nastave i učenja konkretnog predmeta pod naslovom *Uputstvo za didaktičko-metodičko ostvarivanje programa*.

Programi nastave i učenja zasnovani su na opštim ciljevima i ishodima obrazovanja i vaspitanja i potrebama i mogućnostima učenika trećeg razreda. Usmereni su na proces i ishode učenja, a ne na same sadržaje koji sada imaju drugačiju funkciju i značaj. Sadržaji više nisu cilj sami po sebi, već su u funkciji ostvarivanja ishoda koji su definisani kao funkcionalno znanje učenika tako da pokazuju šta će učenik biti u stanju da učini, preduzme, izvede, obavi zahvaljujući znanjima, stavovima i veštinama koje je gradio i razvijao tokom jedne godine učenja konkretnog nastavnog predmeta. Ovako koncipirani programi podrazumevaju da ostvarenost ishoda vodi ka razvijanju kompetencija, i to kako opštih i specifičnih predmetnih, tako i ključnih.

Pregledom ishoda koji su dati u okviru pojedinih programa nastave i učenja može se videti kako se postavljaju temelji razvoja ključnih i opštih međupredmetnih kompetencija koje želimo da naši učenici imaju na kraju osnovnog obrazovanja. Ta

potreba da se obrazovanje i vaspitanje usmere ka razvijanju kompetencija bio je jedan od razloga uvođenja i projektne nastave kao oblika obrazovno-vaspitnog rada. Projektna nastava se u današnje vreme sve više fokusira na ostvarivanje obrazovnih standarda i ishoda i, kako pokazuju rezultati najnovijih istraživanja, prati društvene promene svojom usmerenošću na razvijanje znanja i sposobnosti učenika kroz aktivnosti planiranja, istraživanja i timskog rada u okviru predmetnog i međupredmetnog povezivanja sadržaja. Pored toga, jedna od bitnih osobina savremenog pristupa projektnom radu u nastavi odnosi se na korišćenje IKT u projektnim aktivnostima što obezbeđuje efikasnije učenje i razvijanje znanja, ali i razvijanje ponašanja pravilnog i bezbednog korišćenja računara i interneta. Detaljnije preporuke za planiranje i ostvarivanje projektne nastave date su u poglavlju 7 - *Uputstvo za realizaciju projektne nastave*.

Na putu ostvarivanja cilja i ishoda ključna je uloga nastavnika koji dobija značajan prostor za slobodu izbora i povezivanje sadržaja; metoda, postupaka i tehnika nastave i učenja i aktivnosti učenika. Orijentacija na proces učenja i ishoda briga je ne samo o rezultatima, već i načinu na koji se uči, odnosno kako se gradi i povezuje znanje u smislene celine, kako se razvija mreža pojmova i povezuje znanje sa praktičnom primenom.

Programi nastave i učenja namenjeni su, pre svega, nastavnicima koji neposredno rade sa učenicima, ali i onima koji na posredan način uzimaju učešće u obrazovanju i vaspitanju. Zato treba imati u vidu da terminologija, koja je korišćena u programima nastave i učenja, nije namenjena učenicima i treba je prilikom definisanja konkretnih nastavnih jedinica, bilo za neposredan rad sa učenicima, bilo za potrebe udžbeničkih i didaktičkih materijala, prilagoditi uzrastu učenika. Programi nastave i učenja su nastavnicima polazna osnova i pedagoško polazište za razvijanje obrazovno-vaspitne prakse: za planiranje godišnjih i operativnih planova, neposrednu pripremu za rad kao i okvir za preispitivanje prakse razvijanja planova, ostvarivanja i praćenja i vrednovanja nastave i učenja kroz sopstvena promišljanja, razgovor sa kolegama itd.

Obrazovno-vaspitna praksa je složena, promenljiva i ne može se do kraja i detaljno unapred predvideti. Ona se odvija kroz dinamičnu spregu međusobnih odnosa i različitih aktivnosti u socijalnom i fizičkom okruženju, u jedinstvenom kontekstu konkretnog odeljenja, konkretne škole i konkretne lokalne zajednice. Zato, umesto izraza realizovati program, bolje je reći da se na osnovu datih programa planira i ostvaruje nastava i učenje koje odgovara konkretnim potrebama odeljenja.

SVRHA, CILJEVI I ZADACI PROGRAMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Svrha programa obrazovanja

- Kvalitetno obrazovanje i vaspitanje, koje omogućava sticanje jezičke, matematičke, naučne, umetničke, kulturne, zdravstvene, ekološke i informatičke pismenosti, neophodne za život u savremenom i složenom društvu.

- Razvijanje znanja, veština, stavova i vrednosti koje osposobljavaju učenika da uspešno zadovoljava sopstvene potrebe i interese, razvija sopstvenu ličnost i potencijale, poštuje druge osobe i njihov identitet, potrebe i interese, uz aktivno i odgovorno učešće u ekonomskom, društvenom i kulturnom životu i doprinos demokratskom, ekonomskom i kulturnom razvoju društva.

Ciljevi i zadaci programa obrazovanja su:

- razvoj intelektualnih kapaciteta i znanja dece i učenika nužnih za razumevanje prirode, društva, sebe i sveta u kome žive, u skladu sa njihovim razvojnim potrebama, mogućnostima i interesovanjima;
- podsticanje i razvoj fizičkih i zdravstvenih sposobnosti dece i učenika;
- osposobljavanje za rad, dalje obrazovanje i samostalno učenje, u skladu sa načelima stalnog usavršavanja i načelima doživotnog učenja;
- osposobljavanje za samostalno i odgovorno donošenje odluka koje se odnose na sopstveni razvoj i budući život;
- razvijanje svesti o državnoj i nacionalnoj pripadnosti, negovanje srpske tradicije i kulture, kao i tradicije i kulture nacionalnih manjina;
- omogućavanje uključivanja u procese evropskog i međunarodnog povezivanja;
- razvijanje svesti o značaju zaštite i očuvanja prirode i životne sredine;
- usvajanje, razumevanje i razvoj osnovnih socijalnih i moralnih vrednosti demokratski uređenog, humanog i tolerantnog društva;
- uvažavanje pluralizma vrednosti i omogućavanje, podsticanje i izgradnja sopstvenog sistema vrednosti i vrednosnih stavova koji se temelje na načelima različitosti i dobrobiti za sve;
- razvijanje kod dece i učenika radoznalosti i otvorenosti za kulture tradicionalnih crkava i verskih zajednica, kao i etničke i verske tolerancije, jačanje poverenja među decom i učenicima i sprečavanje ponašanja koja narušavaju ostvarivanje prava na različitost;
- poštovanje prava dece, ljudskih i građanskih prava i osnovnih sloboda i razvijanje sposobnosti za život u demokratski uređenom društvu;
- razvijanje i negovanje drugarstva i prijateljstva, usvajanje vrednosti zajedničkog života i podsticanje individualne odgovornosti.

NASTAVNI PROGRAM ZA ČETVRTI RAZRED OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA

PROGRAMI ORIJENTISANI NA ISHODE I PROCES UČENJA

Struktura programa svih nastavnih predmeta je koncipirana na isti način. Na početku se nalazi cilj nastave i učenja predmeta za prvi ciklus obrazovanja i vaspitanja. U tabeli, u prvoj koloni, definisani su predmetni ishodi za kraj četvrtog razreda, u drugoj koloni date su oblasti i/ili teme, a u trećoj se nalaze predmetni sadržaji. Iza tabele nalaze se ključne reči sadržaja programa i preporuke za ostvarivanja nastave i učenja konkretnog predmeta pod naslovom *Uputstvo za didaktičko-metodičko ostvarivanje programa*.

Programi nastave i učenja zasnovani su na opštim ciljevima i ishodima obrazovanja i vaspitanja i potrebama i mogućnostima učenika četvrtog razreda. Usmereni su na proces i ishode učenja, a ne na same sadržaje koji sada imaju drugačiju funkciju i značaj. Sadržaji više nisu cilj sami po sebi, već su u funkciji ostvarivanja ishoda koji su definisani kao funkcionalno znanje učenika tako da pokazuju šta će učenik biti u stanju da učini, preduzme, izvede, obavi zahvaljujući znanjima, stavovima i veštinama koje je gradio i razvijao tokom jedne godine učenja konkretnog nastavnog

predmeta. Ovako koncipirani programi podrazumevaju da ostvarenost ishoda vodi ka razvijanju kompetencija, i to kako opštih i specifičnih predmetnih, tako i ključnih.

Pregledom ishoda koji su dati u okviru pojedinih programa nastave i učenja može se videti kako se postavljaju temelji razvoja ključnih i opštih međupredmetnih kompetencija koje želimo da naši učenici imaju na kraju osnovnog obrazovanja. Ta potreba da se obrazovanje i vaspitanje usmere ka razvijanju kompetencija bio je jedan od razloga uvođenja i projektne nastave kao oblika obrazovno-vaspitanog rada. Projektna nastava se u današnje vreme sve više fokusira na ostvarivanje obrazovnih standarda i ishoda i, kako pokazuju rezultati najnovijih istraživanja, prati društvene promene svojom usmerenošću na razvijanje znanja i sposobnosti učenika kroz aktivnosti planiranja, istraživanja i timskog rada u okviru predmetnog i međupredmetnog povezivanja sadržaja. Pored toga, jedna od bitnih osobina savremenog pristupa projektnom radu u nastavi odnosi se na korišćenje IKT u projektnim aktivnostima što obezbeđuje efikasnije učenje i razvijanje znanja, ali i razvijanje ponašanja pravilnog i bezbednog korišćenja računara i interneta. Detaljnije preporuke za planiranje i ostvarivanje projektne nastave date su u poglavlju 7 - *Uputstvo za realizaciju projektne nastave*.

Na putu ostvarivanja cilja i ishoda ključna je uloga nastavnika koji dobija značajan prostor za slobodu izbora i povezivanje sadržaja; metoda, postupaka i tehnika nastave i učenja i aktivnosti učenika. Orijehtacija na proces učenja i ishoda briga je ne samo o rezultatima, već i načinu na koji se uči, odnosno kako se gradi i povezuje znanje u smislene celine, kako se razvija mreža pojmova i povezuje znanje sa praktičnom primenom.

Programi nastave i učenja namenjeni su, pre svega, nastavnicima koji neposredno rade sa učenicima, ali i onima koji na posredan način uzimaju učešće u obrazovanju i vaspitanju. Zato treba imati u vidu da terminologija, koja je korišćena u programima nastave i učenja, nije namenjena učenicima i treba je prilikom definisanja konkretnih nastavnih jedinica, bilo za neposredan rad sa učenicima, bilo za potrebe udžbeničkih i didaktičkih materijala, prilagoditi uzrastu učenika. Programi nastave i učenja su nastavnicima polazna osnova i pedagoško polazište za razvijanje obrazovno-vaspitanne prakse: za planiranje godišnjih i operativnih planova, neposrednu pripremu za rad kao i okvir za preispitivanje prakse razvijanja planova, ostvarivanja i praćenja i vrednovanja nastave i učenja kroz sopstvena promišljanja, razgovor sa kolegama itd.

Obrazovno-vaspitanja praksa je složena, promenljiva i ne može se do kraja i detaljno unapred predvideti. Ona se odvija kroz dinamičnu spregu međusobnih odnosa i različitih aktivnosti u socijalnom i fizičkom okruženju, u jedinstvenom kontekstu konkretnog odeljenja, konkretne škole i konkretne lokalne zajednice. Zato, umesto izraza realizovati program, bolje je reći da se na osnovu datih programa planira i ostvaruje nastava i učenje koje odgovara konkretnim potrebama odeljenja.

SVRHA, CILJEVI I ZADACI PROGRAMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Svrha programa obrazovanja

- Kvalitetno obrazovanje i vaspitanje, koje omogućava sticanje jezičke, matematičke, naučne, umetničke, kulturne, zdravstvene, ekološke i informatičke pismenosti, neophodne za život u savremenom i složenom društvu.

- Razvijanje znanja, veština, stavova i vrednosti koje osposobljavaju učenika da uspešno zadovoljava sopstvene potrebe i interese, razvija sopstvenu ličnost i potencijale, poštuje druge osobe i njihov identitet, potrebe i interese, uz aktivno i

odgovorno učešće u ekonomskom, društvenom i kulturnom životu i doprinos demokratskom, ekonomskom i kulturnom razvoju društva.

Ciljevi i zadaci programa obrazovanja su:

- razvoj intelektualnih kapaciteta i znanja dece i učenika nužnih za razumevanje prirode, društva, sebe i sveta u kome žive, u skladu sa njihovim razvojnim potrebama, mogućnostima i interesovanjima;
- podsticanje i razvoj fizičkih i zdravstvenih sposobnosti dece i učenika;
- osposobljavanje za rad, dalje obrazovanje i samostalno učenje, u skladu sa načelima stalnog usavršavanja i načelima doživotnog učenja;
- osposobljavanje za samostalno i odgovorno donošenje odluka koje se odnose na sopstveni razvoj i budući život;
- razvijanje svesti o državnoj i nacionalnoj pripadnosti, negovanje srpske tradicije i kulture, kao i tradicije i kulture nacionalnih manjina;
- omogućavanje uključivanja u procese evropskog i međunarodnog povezivanja;
- razvijanje svesti o značaju zaštite i očuvanja prirode i životne sredine;
- usvajanje, razumevanje i razvoj osnovnih socijalnih i moralnih vrednosti demokratski uređenog, humanog i tolerantnog društva;
- uvažavanje pluralizma vrednosti i omogućavanje, podsticanje i izgradnja sopstvenog sistema vrednosti i vrednosnih stavova koji se temelje na načelima različitosti i dobrobiti za sve;
- razvijanje kod dece i učenika radoznalosti i otvorenosti za kulture tradicionalnih crkava i verskih zajednica, kao i etničke i verske tolerancije, jačanje poverenja među decom i učenicima i sprečavanje ponašanja koja narušavaju ostvarivanje prava na različitost;
- poštovanje prava dece, ljudskih i građanskih prava i osnovnih sloboda i razvijanje sposobnosti za život u demokratski uređenom društvu;
- razvijanje i negovanje drugarstva i prijateljstva, usvajanje vrednosti zajedničkog života i podsticanje individualne odgovornosti.

NASTAVNI PROGRAM ZA PETI RAZRED OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA

CILJEVI OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Ciljevi obrazovanja i vaspitanja su:

- pun intelektualni, emocionalni, socijalni, moralni i fizički razvoj svakog deteta, učenika i odraslog, u skladu sa njegovim uzrastom, razvojnim potrebama i interesovanjima;
- sticanje kvalitetnih znanja, veština i stavova koje su svima neophodne za lično ostvarenje i razvoj, inkluziju i zaposlenje i sticanje i razvijanje osnovnih kompetencija u pogledu komunikacije na maternjem jeziku, komunikacije na stranim jezicima, matematičke pismenosti i osnovnih kompetencija u nauci i tehnologiji, digitalne

kompetencije, kompetencije učenja kako se uči, međuljudske i građanske kompetencije i kulturnog izražavanja;

- razvoj stvaralačkih sposobnosti, kreativnosti, estetske percepcije i ukusa;

- razvoj sposobnosti pronalaženja, analiziranja, primene i saopštavanja informacija, uz vešto i efikasno korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija;

- osposobljavanje za rešavanje problema, povezivanje i primenu znanja i veština u daljem obrazovanju, profesionalnom radu i svakodnevnom životu radi unapređivanja ličnog života i ekonomskog, socijalnog i demokratskog razvoja društva;

- razvoj motivacije za učenje, osposobljavanje za samostalno učenje, učenje i obrazovanje tokom celog života i uključivanje u međunarodne obrazovne i profesionalne procese;

- razvoj svesti o sebi, samoinicijative, sposobnosti samovrednovanja i izražavanja svog mišljenja;

- osposobljavanje za donošenje valjanih odluka o izboru daljeg obrazovanja i zanimanja, sopstvenog razvoja i budućeg života;

- osposobljavanje za rad i zanimanje stvaranjem stručnih kompetencija, u skladu sa zahtevima zanimanja, potrebama tržišta rada, razvojem savremene nauke, ekonomije, tehnike i tehnologije;

- razvoj i praktikovanje zdravih životnih stilova, svesti o važnosti sopstvenog zdravlja i bezbednosti, potrebe negovanja i razvoja fizičkih sposobnosti;

- razvoj svesti o značaju održivog razvoja, zaštite i očuvanja prirode i životne sredine, ekološke etike i zaštite životinja;

- razvoj sposobnosti komuniciranja, dijaloga, osećanja solidarnosti, kvalitetne i efikasne saradnje sa drugima i sposobnosti za timski rad i negovanje drugarstva i prijateljstva;

- razvijanje sposobnosti za ulogu odgovornog građanina, za život u demokratski uređenom i humanom društvu zasnovanom na poštovanju ljudskih i građanskih prava, prava na različitost i brizi za druge, kao i osnovnih vrednosti pravde, istine, slobode, poštenja i lične odgovornosti;

- formiranje stavova, uverenja i sistema vrednosti, razvoj ličnog i nacionalnog identiteta, razvijanje svesti i osećanja pripadnosti državi Srbiji, poštovanje i negovanje srpskog jezika i svog jezika, tradicije i kulture srpskog naroda, nacionalnih manjina i etničkih zajednica, drugih naroda, razvijanje multikulturalizma, poštovanje i očuvanje nacionalne i svetske kulturne baštine;

- razvoj i poštovanje rasne, nacionalne, kulturne, jezičke, verske, rodne, polne i uzrasne ravnopravnosti, tolerancije i uvažavanje različitosti;

- povećanje obrazovnog nivoa stanovništva i razvoj Republike Srbije kao države zasnovane na znanju.

NASTAVNI PROGRAM ZA ŠESTI RAZRED OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA

SVRHA, CILJEVI I ZADACI PROGRAMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Svrha programa obrazovanja

- Kvalitetno obrazovanje i vaspitanje, koje omogućava sticanje jezičke, matematičke, naučne, umetničke, kulturne, zdravstvene, ekološke i informatičke pismenosti, neophodne za život u savremenom i složenom društvu.
- Razvijanje znanja, veština, stavova i vrednosti koje osposobljavaju učenika da uspešno zadovoljava sopstvene potrebe i interese, razvija sopstvenu ličnost i potencijale, poštuje druge osobe i njihov identitet, potrebe i interese, uz aktivno i odgovorno učešće u ekonomskom, društvenom i kulturnom životu i doprinosi demokratskom, ekonomskom i kulturnom razvoju društva.

Ciljevi i zadaci programa obrazovanja su:

- razvoj intelektualnih kapaciteta i znanja dece i učenika nužnih za razumevanje prirode, društva, sebe i sveta u kome žive, u skladu sa njihovim razvojnim potrebama, mogućnostima i interesovanjima;
- podsticanje i razvoj fizičkih i zdravstvenih sposobnosti dece i učenika;
- osposobljavanje za rad, dalje obrazovanje i samostalno učenje, u skladu sa načelima stalnog usavršavanja i načelima doživotnog učenja;
- osposobljavanje za samostalno i odgovorno donošenje odluka koje se odnose na sopstveni razvoj i budući život;
- razvijanje svesti o državnoj i nacionalnoj pripadnosti, negovanje srpske tradicije i kulture, kao i tradicije i kulture nacionalnih manjina;
- omogućavanje uključivanja u procese evropskog i međunarodnog povezivanja;
- razvijanje svesti o značaju zaštite i očuvanja prirode i životne sredine;
- usvajanje, razumevanje i razvoj osnovnih socijalnih i moralnih vrednosti demokratski uređenog, humanog i tolerantnog društva;
- uvažavanje pluralizma vrednosti i omogućavanje, podsticanje i izgradnja sopstvenog sistema vrednosti i vrednosnih stavova koji se temelje na načelima različitosti i dobrobiti za sve;
- razvijanje kod dece i učenika radoznalosti i otvorenosti za kulture tradicionalnih crkava i verskih zajednica, kao i etničke i verske tolerancije, jačanje poverenja među decom i učenicima i sprečavanje ponašanja koja narušavaju ostvarivanje prava na različitost;
- poštovanje prava dece, ljudskih i građanskih prava i osnovnih sloboda i razvijanje sposobnosti za život u demokratski uređenom društvu;
- razvijanje i negovanje drugarstva i prijateljstva, usvajanje vrednosti zajedničkog života i podsticanje individualne odgovornosti.

NASTAVNI PROGRAM ZA SEDMI RAZRED OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA

SVRHA, CILJEVI I ZADACI PROGRAMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Svrha programa obrazovanja

- Kvalitetno obrazovanje i vaspitanje, koje omogućava sticanje jezičke, matematičke, naučne, umetničke, kulturne, zdravstvene, ekološke i informatičke pismenosti, neophodne za život u savremenom i složenom društvu.

- Razvijanje znanja, veština, stavova i vrednosti koje osposobljavaju učenika da uspešno zadovoljava sopstvene potrebe i interese, razvija sopstvenu ličnost i potencijale, poštuje druge osobe i njihov identitet, potrebe i interese, uz aktivno i odgovorno učešće u ekonomskom, društvenom i kulturnom životu i doprinosi demokratskom, ekonomskom i kulturnom razvoju društva.

Ciljevi i zadaci programa obrazovanja su:

- sticanje znanja o jeziku, književnosti i medijima relevantnim za buduće obrazovanje i profesionalni razvoj;

- osposobljavanje učenika da koristi standardni maternji jezik, efikasno komunicira u usmenom i pisanom obliku u različite svrhe;

- osposobljavanje učenika da komuniciraju u usmenom i pisanom obliku na teme iz svakodnevnog života na stranom jeziku;

- razvijanje svesti o značaju višejezičnosti u savremenoj višekulturnoj zajednici;

- razumevanje povezanosti različitih naučnih disciplina;

- razumevanje i snalaženje u sadašnjosti i povezanosti društvenih pojava i procesa u prostoru i vremenu (Srbija, Evropa, svet);

- prihvatanje i uvažavanje drugog/druge bez obzira na nacionalnu, versku, rodnu i druge razlike;

- razumevanje pojava, procesa i odnosa u prirodi na osnovu znanja fizičkih, hemijskih i bioloških zakona, modela i teorija;

- pravilno formiranje matematičkih pojmova i sticanje osnovnih matematičkih znanja i veština;

- sticanje sposobnosti za uočavanje, formulisanje, analiziranje i rešavanje problema;

- ovladavanje informaciono-komunikacionim tehnologijama;

- razvijanje veština i tehnika umetničkog izražavanja;

- poznavanje različitih tehnika, stilova i medija umetničkog izražavanja;

- poznavanje vrednosti sopstvenog kulturnog nasleđa i povezanosti sa drugim kulturama i tradicijama;

- razvijanje odgovornog odnosa prema sopstvenom zdravlju i zdravlju drugih.

NASTAVNI PROGRAM ZA OSMI RAZRED OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA

SVRHA, CILJEVI I ZADACI PROGRAMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Svrha programa obrazovanja

- Kvalitetno obrazovanje i vaspitanje, koje omogućava sticanje jezičke, matematičke, naučne, umetničke, kulturne, zdravstvene, ekološke i informatičke pismenosti, neophodne za život u savremenom i složenom društvu.

- Razvijanje znanja, veština, stavova i vrednosti koje osposobljavaju učenika da uspešno zadovoljava sopstvene potrebe i interese, razvija sopstvenu ličnost i potencijale, poštuje druge osobe i njihov identitet, potrebe i interese, uz aktivno i odgovorno učešće u ekonomskom, društvenom i kulturnom životu i doprinosi demokratskom, ekonomskom i kulturnom razvoju društva.

Ciljevi i zadaci programa obrazovanja su:

- sticanje znanja o jeziku, književnosti i medijima relevantnim za buduće obrazovanje i profesionalni razvoj;
- osposobljavanje učenika da koristi standardni maternji jezik, efikasno komunicira u usmenom i pisanom obliku u različite svrhe;
- osposobljavanje učenika da komuniciraju u usmenom i pisanom obliku na teme iz svakodnevnog života na stranom jeziku;
- razvijanje svesti o značaju višejezičnosti u savremenoj višekulturnoj zajednici;
- razumevanje povezanosti različitih naučnih disciplina;
- razumevanje i snalaženje u sadašnjosti i povezanosti društvenih pojava i procesa u prostoru i vremenu (Srbija, Evropa, svet);
- prihvatanje i uvažavanje drugog/druge bez obzira na nacionalnu, versku, rodnu i druge razlike;
- razumevanje pojava, procesa i odnosa u prirodi na osnovu znanja fizičkih, hemijskih i bioloških zakona, modela i teorija;
- pravilno formiranje matematičkih pojmova i sticanje osnovnih matematičkih znanja i veština;
- sticanje sposobnosti za uočavanje, formulisanje, analiziranje i rešavanje problema;
- ovladavanje informaciono-komunikacionim tehnologijama;
- razvijanje veština i tehnika umetničkog izražavanja;
- poznavanje različitih tehnika, stilova i medija umetničkog izražavanja;
- poznavanje vrednosti sopstvenog kulturnog nasleđa i povezanosti sa drugim kulturama i tradicijama;
- razvijanje odgovornog odnosa prema sopstvenom zdravlju i zdravlju drugih.

Direktor škole

Hermina Čikoš

Predsednik Školskog odbora

Suzana Brezovski